

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΥΠΟΛΕΙΣ ΤΟ ΣΚΛΗΡΟΤΕΡΟ “ΤΕΣΤ” ΤΩΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ

Οι μεγαλουπόλεις των δεκάδων εκατομμυρίων κατοίκων στις μεγάλες αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ασίας, θα αποτελέσουν το σκληρότερο “τεστ” για τις κλιματικές αλλαγές ολόκληρου του πλανήτη, καθώς τα νέα χαρακτηριστικά που διαμορφώνονται σε αυτές, δείχνουν ξεκάθαρα ότι το πρότυπο ανάπτυξής τους, δεν θα μπορεί να ακολουθήσει το αντίστοιχο των παλιών μεγάλων αστικών περιοχών της Δύσης.

Οι πόλεις στη Δύση αναπτύχθηκαν σε εποχές που δεν υπήρχαν περιβαλλοντικές “ανησυχίες” οποιουδήποτε είδους και τώρα προσπαθούν να “μετριάσουν” τις συνέπειες της ανεξέλεγκτης οικιστικής ανάπτυξης με αμφίβολα -στην καλύτερη περίπτωση- αποτελέσματα.

Σύμφωνα με μία νέα έρευνα του Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών κάτι αντίστοιχο δεν θα είναι δυνατόν για τις ταχέως αναπτυσσόμενες πόλεις της σημερινής εποχής εξαιτίας των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και της ταχύτατης αύξησης της κατανάλωσης από πληθυσμούς μέχρι πρόσφατα “φτωχούς” ή “ακραία φτωχούς”.

Τώρα, καθώς δεκάδες πόλεις σε ταχέως αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ασίας γνωρίζουν τεράστια οικονομική και πληθυσμιακή αύξηση, οι προκλήσεις είναι πολύ μεγαλύτερες. Οι τρεις “αναπτυσσόμενοι γίγαντες” της ηπείρου, **Κίνα, Ινδία και Ινδονησία** ήδη έχουν δεκάδες πόλεις δεκάδων εκατομμυρίων κατοίκων σε μία πρωτοφανή μετανάστευση προς τις αστικές περιοχές η οποία μάλιστα αναμένεται να ενταθεί τις επόμενες δεκαετίες. [1]

Μία νέα μεσο-αστική τάξη εκατομμυρίων ανθρώπων δημιουργείται σε κάθε τέτοια μεγαλούπολη, μεταβάλλοντας τις καταναλωτικές της συνήθειες κατά τα δυτικά πρότυπα και αυξάνοντας το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα.

Η δημιουργία αυτής της μεσοαστικής τάξης μπορεί να συμβάλλει στην “άμβλυνση” των εισοδηματικών ανισοτήτων, αλλά μακροπρόθεσμα οδηγεί σε πτώση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων.

Ο Αυστραλός δημοσιογράφος Μάικλ Μπάσελαρντ (Michael Bachelard) της εφημερίδας του Σίδνεϊ Morning Herald, σε ρεπορτάζ του από την πρωτεύουσα της Ινδονησίας Τζακάρτα δείχνει τις νέες τάσεις που δημιουργούνται από αυτή τη νέα “μεσαία” τάξη και τα προβλήματα που σταδιακά αυξάνονται καθώς η πόλη “μεγεθύνεται”.

Η φτώχεια μπορεί να είναι ακόμα παντού εμφανής, ταυτόχρονα με την άνοδο μιας νέας -μεγάλης σε πληθυσμιακά νούμερα- τάξης η οποία ταχύτατα αυξάνει τις καταναλωτικές της συνήθειες. Στην πόλη λειτουργούν περισσότερα από 130 εμπορικά κέντρα, περισσότερα από κάθε άλλη πόλη στον κόσμο. Κάθε χρόνο προστίθενται στην πόλη 20-30% νέα οχήματα αυξάνοντας τους εκπεμπόμενους ρυπους, και καθιστώντας το κυκλοφοριακό πρόβλημα μόνιμο.

Η πόλη, με μητροπολιτικό πληθυσμό 28 εκατομμυρίων, δεν έχει επαρκές δίκτυο αστικών μεταφορών, ενώ το μοναδικό μέσο σταθερής τροχιάς είναι ένα τραίνο που συνδέει μακρινές περιοχές της πόλης. Τα σχέδια για μετρό και monorail βρίσκονται ακόμα στα χαρτιά, ενώ οι υποδομές είναι ακόμα ανεπαρκείς όσον αφορά τα απορρίμματα και την ύδρευση.

Παρόμοια προβλήματα αντιμετωπίζει μια σειρά πόλεων τόσο στην Ινδονησία, όσο και στην Κίνα, την Ινδία και αλλού. Η απότομη άνοδος του πληθυσμού σε συνδυασμό με την αύξηση της κατανάλωσης, των μετακινήσεων και του δυτικού τρόπου ζωής έχουν ήδη επιφέρει τεράστια προβλήματα στις αστικές περιοχές των χωρών αυτών, προβλήματα τα οποία μεγεθύνονται και εξαιτίας

των επιπτώσεων των κλιματικών αλλαγών.

Τα Ηνωμένα Έθνη στην έρευνά τους για τις μεγαλουπόλεις των χωρών αυτών πιστεύουν ότι τα προβλήματα αυτά μπορούν να λυθούν μέσω σωστής οικιστικής ανάπτυξης και κατάλληλου πολεοδομικού συνδυασμού. Οι λύσεις αυτές όμως αποτελούν την μεγαλύτερη πρόκληση και ταυτόχρονα το σκληρότερο “τεστ” απέναντι στις ήδη εξαιρετικά σημαντικές επιπτώσεις που έχουν επιφέρει οι κλιματικές αλλαγές.

Το 2010 το Διεθνές Κίνημα της Ερυθρής Ημισελήνου είχε σε έκθεσή του είχε αναφέρει λεπτομερώς τις συνέπειες που έχει μεσομακροπρόθεσμα η ταχύτατη ανεξέλεγκτη αστικοποίηση για δύο και πλέον δισεκατομμύρια ανθρώπων. [2]

Αναφορές:

[1] Γη, ένας πλανήτης-πόλη, 6 Απριλίου 2012

[2] Οι τραγικές συνέπειες της ανεξέλεγκτης αστικοποίησης, 22 Σεπτεμβρίου 2012

Πηγή: Sydney Morning Herald

Φωτογραφίες: Τζακάρτα, Ινδονησία, wikipedia

**Άρης Καπαράκης,
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
aris@solon.org.gr**

10 Μαΐου 2012